

**Dovrefjell
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 08
fminpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyret.no/dovrefjell

Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps
v/ Asbjørn Espeseth

E-postadresse: asbjorn.espeseth53@outlook.com

Delegert sak nr. 005-2020

SAKSBEHANDLER: LARS BØRVE

ARKIVSAK - ARKIVKODE: 2020/555 - 432.2 OG 3

DATO: 17.01.2020

Søknad fra Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps om å kjøre ut utstyr med snøskuter til fjellet Hatten i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark 13.03. eller 20.03.2020 i forbindelse med kjentmannstur for hjelpekorpsset på Dovrefjell, og hente utstyret med snøskuter 16.03. eller 23.03.2020

Dokumenter

- 31.01.2013: Miljøverndepartementet: Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder.
- 21.10.2019: Brev fra Innlandet politidistrikt til bl.a. Dovrefjell nasjonalparkstyret – Øvingsplan for redningstjenesten i Norge – Nasjonalparkene.
- 13.01.2020: E-post fra Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps v/ Asbjørn Espeseth til Dovrefjell nasjonalparkstyret – Søknad om motorferdsel etter øvingsplan for 2020.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps v/ Asbjørn Espeseth søker 13.01.2020 om tillatelse til å kjøre ut utstyr med snøskuter til fjellet Hatten i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark 13.03. eller 20.03.2020 i forbindelse med planlagt kjentmannstur på Dovrefjell for hjelpekorpsset, og hente utstyret med snøskuter 16.03. eller 23.03.2020.

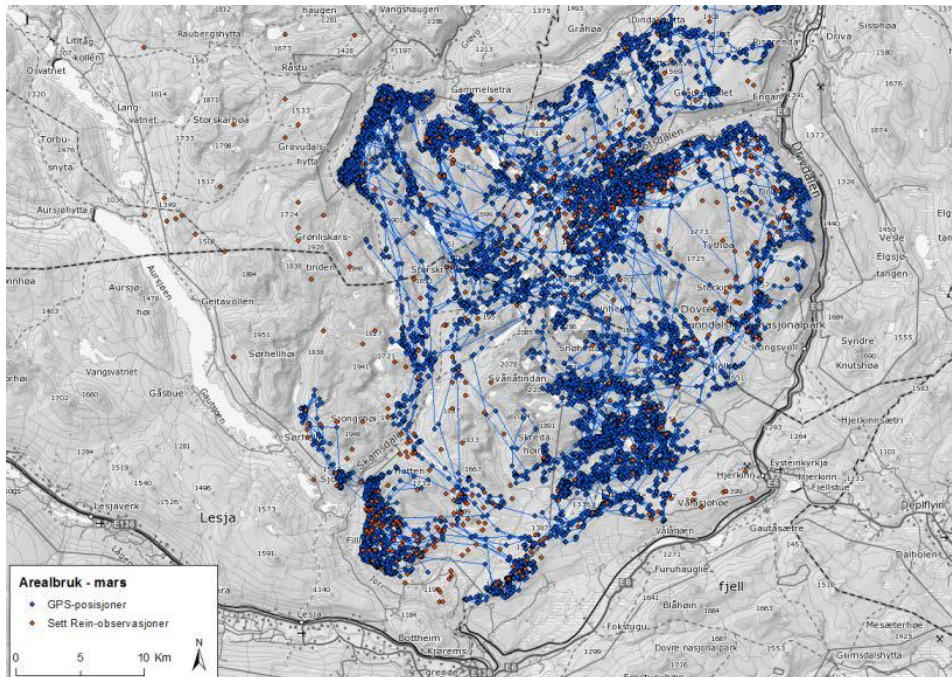
Kjørerute er Myrin – Svartdalen eller Hundsjøen – Hatten. For å kunne kjøre mellom Myrin og Hatten, er det også nødvendig å kjøre gjennom en del av Jora landskapsvernområde. Det søkes om å bruke en snøskuter til oppdraget.

Søknaden gjelder utkjøring av digipiter til fjellet Hatten. Digipiter brukes til sporing av snøskuterpatruljene slik at ledelsen for øvelsen eller en redningsaksjon kan følge med på hvor patruljene er til enhver tid. Dette er en sikkerhet for mannskapene og i en skarp aksjon, ved å kunne omdirigere disse. Utstyret som brukes, er et ledd i samarbeid med Norsk Radio Relæ Liga, avd. Gudbrandsdal.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreservatene	Flåman, Bjørndalen, Nordre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområdene	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Biotopvernområdene	Torbudalen og Sandgrovbøtn-Mardalsbøtn

Kart 1: Kartet viser planlagt kjørerute for kjentmannstur for Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps på Dovrefjell og i Lesjafjella 14. og 15.03. eller 21. og 22.03.2020. Fjellet Hatten ligger sør-vest på kartet.

Kart 2: Villreinens arealbruk ut fra GPS-posisjoner og Sette Rein-obs. i **mars** måned for årene 2009-2016 samlet.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går fram av bl.a.:

- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 20. april 2018.
- Verneforskrift for Jora landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder, gitt av Miljøverndepartementet 31.01.2013.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Jora landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på viktige deler av leveområdene for villreinen i Snøhetta villreinområde, jf. § 1 i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, og § 2 i verneforskriften for Jora landskapsvernområde.

I Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Jora landskapsvernområde skal all ferdsel ta hensyn til bl.a. dyrelivet, jf. § 7 i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og § 3, pkt. 4.1 i verneforskriften for Jora landskapsvernområde.

I verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Jora landskapsvernområde, går det fram at motorferdsel vanligvis ikke er tillatt, jf. § 9, 1. ledd i verneforskriften for nasjonalparken, og § 3, pkt. 5.1 i verneforskriften for Jora landskapsvernområde.

Men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til øvelseskjøring på vinterføre i forbindelse med bl.a. politi- og redningsoppgaver, jf. § 9, 3. ledd, pkt. a, i verneforskriften for nasjonalparken, og § 3, pkt. 5.3 a og 5.4 a i verneforskriften for Jora landskapsvernområde.

Miljøverndepartementet ga 31.01.2013 retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder. Når det gjelder forberedende redningstjeneste, går det i retningslinjene bl.a. fram:

For at redningsaksjoner kan gjennomføres så effektivt og sikkert som mulig, skal det legges til rette for at organisasjonene kan drive øvingskjøring med snøskuter i områder hvor det kan forventes mulige redningsaksjoner. Med øvingskjøring menes nødvendig kjøring med snøskuter under organisert redningsøvelse. Grunnopplæring i bruk av snøskuter inngår ikke i dette.

Øvingskjøring skal ivareta behovene som den enkelte organisasjon har, slik at de kan gjennomføre en effektiv redningsaksjon med høy sikkerhet for egne mannskaper. Samtidig skal øving skje på en måte som ivaretar hensynet til naturmangfold, friluftsliv og naturopplevelser. Dette er særlig viktig innenfor verneområder, der områdets verneverdier skal benyttes. All øvingsvirksomhet som kan legges utenfor et verneområde, **skal** derfor foregå utenfor verneområdet. (...)

Innenfor vernede områder er utgangspunktet i de fleste verneområder at øvingskjøring er forbudt. Det er derfor et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig.

For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengig av mulighet for øvingskjøring, og i praksis særlig kjøring for å bli kjent («kjentmannskjøring») innenfor verneområder. (...)

Forvaltningsmyndigheten skal som hovedregel bare kunne gi dispensasjon / tillatelse til øvingskjøring og kjentmannskjøring som ledd i øvingsplan. (...)

Dersom øvingsplanen er forankret sentralt (på nasjonalt nivå) hos Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Norske Redningshunder eller andre lignende større rednings-organisasjoner, og planen er i samsvar med vurderinger fra lokal redningssentral, skal forvaltningsmyndigheten normalt gi dispensasjon / tillatelse til kjøring som omsøkt i planen, herunder gi dispensasjon / tillatelse for flere år av gangen, så fremt dette ikke vil stride mot vernevedtakets formål og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Kjøring som det er søkt om gjennom slike sentralt forankrede planer skal i utgangs-punktet anses som strengt nødvendig kjøring, jf. at motorferdsel i verneområder skal begrenses til det som er strengt nødvendig. Denne føringen gjør at forvaltnings-myndighetens skjønnsrom ved søknadsbehandling av slike sentralt forankrede øvingsplaner blir mindre.

Retningslinjene fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) inneholder også retningslinjer for hva øvingsplanene skal inneholde, formell saksgang for godkjenning av disse planene, og hvordan kjentmannskjøring / øvelsen skal meldes til lokal redningssentral og videre til forvaltningsmyndigheten og SNO, før den gjennomføres.

I tillegg går det i retningslinjene fra Miljøverndepartementet fram at:

Dersom øvelsen foregår i et verneområde skal organisasjonen etter gjennomført øvelse på fastsatt skjema sende en kort rapport om omfanget av kjøringen til forvaltningsmyndigheten for verneområdet.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det (s. 84) fram at forberedende og forebyggende redningstjeneste som medfører motorferdsel krever tillatelse fra forvaltnings-myndigheten, og kan gis etter bl.a. følgende retningslinjer:

- Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter plan som omfatter berørte rednings-organisasjoner.
- Forvaltningsmyndighetene skal legge hensynet til verneverdiene til grunn for behandling av søknad. Det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn.
- Det er ønskelig at kjentmannskjøring arrangeres i samarbeid med naturoppsynet og at disse trekkes inn i planleggingen og gjennomføringen.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er det også retningslinjer for motorferdsel på vinterføre (s. 85), og følgende kjøretider gjelder for nasjonalparken:

- Hverdager: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 21.00-07.00.
- Helg: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 lørdag og kl. 15.00 søndag.
- Påske: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 palmelørdag og kl. 16.00 palmesøndag.
Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 skjærtorsdag og kl. 16.00 første påskedag.
- Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende: 1) Saker etter verneforskriftenes spesifiserte tillatelsesbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. 2) Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte tillatelsesbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der: a) Det dreier seg om fornying av tillatelse eller dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret eller arbeidsutvalget i tilsvarende sak. c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme fram av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre ga 02.02.2015 (i sak nr. 007-2015), Lesja, Dombås og Brennhauget Røde Kors Hjelpekorps tillatelse til kjentmannstur med snøskuter på Dovrefjell i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Jora landskapsvernområde og Fokstugu landskapsvernområde 28.02.-01.03.2015. (Arkivsak nr. 2015/609.)

Vurderinger

Utkjøring av digipiter med snøskuter til fjellet Hatten, kan ses på som nødvendig kjøring med snøskuter i forbindelse med organisert redningsøvelse, jf. retningslinjene fra Miljøvern-departementet om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder. I disse retningslinjene går det også fram at øvingskjøring skal ivareta behovene som den enkelte organisasjon har, slik at de kan gjennomføre en effektiv redningsaksjon med høy sikkerhet for egne mannskaper. Digipiter brukes til sporing av snøskuterpatruljene slik at ledelsen for øvelsen kan følge med på hvor patruljene er til enhver tid. Dette er en sikkerhet for mannskapene.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Jora landskapsvernområde til å gi Brennhauget, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps tillatelse til øvelseskjøring på vinterføre, jf. § 9, 3. ledd, pkt. a, i verneforskriften for nasjonalparken, og § 3, pkt. 5.3 a og 5.4 a i verneforskriften for Jora landskapsvernområde.

Store deler av fjellområdene på Dovrefjell og i Lesjafjella er vernet enten som nasjonalpark eller landskapsvernområder, og det er sannsynlig at det vil foregå eventuelle redningsaksjoner i disse verneområdene i framtiden også. Brennhauget, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps har derfor behov for å kjøre snøskuter i disse verneområdene for å gjøre seg kjent.

Det er vanligvis villrein i «Hundsjøfjellet» i mars, og det er derfor en fordel at transporten med snøskuter foregår langs kjøreruta Myrin – Svartdalen – Hatten.

Hvis det er villrein villrein i nærheten av kjøreruta mellom Myrin og Hatten når snøskutertransportene gjennomføres, er det viktig at snøskuteren stopper og venter til villreinen har trekt unna, eller kjøre rolig forbi villreinen i god avstand på lesida av dyra hvis det er mulig.

Vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Dersom det tas hensyn til villrein og annet dyreliv i disse fjellområdene, vil transporten med snøskuter en tur-retur mellom Myrin og Hatten i mars 2020 berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Transporten med snøskuter mellom Myrin og Hatten, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11, og om det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12.

Det er derfor mulig å gi Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps tillatelse til å kjøre ut utstyr med snøskuter til fjellet Hatten i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark 13.03. eller 20.03.2020 i forbindelse med kjentmannstur for hjelpekorpsset på Dovrefjell, og hente utstyret med snøskuter 16.03. eller 23.03.2020. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Jora landskapsvernområde, og med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, og Miljøvern-departementets retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder.

Lesja Røde Kors Hjelpekorps har konsejon for transport med snøskuter i Lesja kommune, og bør kombinere transporten til og fra Hatten med transportoppdrag til f.eks. buer ved Strålsjøen eller evt. Hundsjøen.

Delegert vedtak

Dovrefjell nasjonalparkstyret gir Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps v/ Asbjørn Espseth tillatelse til å kjøre ut utstyr med en snøskuter til fjellet Hatten i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark 13.03. eller 20.03.2020 i forbindelse med planlagt kjentmannstur på Dovrefjell for hjelpekorpsset, og hente utstyret med snøskuter 16.03. eller 23.03.2020.

Kjørerute er Myrin – Svartdalen eller Hundsjøen – Hatten. Det er vanligvis villrein i «Hundsfjellet» i mars, og det er derfor en fordel at transporten med snøskuter foregår langs kjøreruta Myrin – Svartdalen – Hatten.

Det gis tillatelse til å bruke en (1) snøskuter til transporten. Lesja Røde Kors Hjelpekorps har konsejon for transport med snøskuter i Lesja kommune, og bør kombinere transporten til og fra Hatten med transportoppdrag til f.eks. buer ved Strålsjøen eller evt. Hundsjøen, hvis det er mulig.

Vilkår:

- Kjøringen skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- Hvis det er villrein i nærheten av kjøreruta når transportene gjennomføres, skal snøskuteren stoppe og vente til villreinen har trekt unna, eller kjøre rolig forbi villreinen i god avstand på lesida av dyra hvis det er mulig.
- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.
- Kjøretillatelse skal være med når kjøring foregår, og kjørebok skal føres.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 9, 3. ledd, pkt. a, i verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, og § 3 pkt. 5.3 a og 5.4 a i verneforskriften for Jora landskapsvernområde, og med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, og retningslinjene om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder gitt av Miljøverndepartementet 31.01.2013. Vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Lars Børve (sign.)
forvalter
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Lesja kommune
- Lesja fjellstyre